
Výstavy v Karolinu představují revoluční dění let 1968 a 1989

Výstavy v Karolinu představují revoluční dění let 1968 a 1989

Czecot.com

Praha 19. října 2009 (ČTK), autor: Alexandra Malachovská mkv, zdroj: ČTK

Revoluční dění let 1968 a 1989 dokumentují výstavy Okupační stávky 68/89 a Divadlo a revoluce, které byly dnes zahájeny v pražském Karolinu. Fotografie a dokumenty evokují situaci v době studentských stávek na Univerzitě Karlově a první týdny sametové revoluce v divadlech v Plzni, Ústí nad Labem, Praze, Brně, Olomouci a Ostravě. Unikátní reportážní snímky z revolučního dění představuje lékař Přemysl Hněvkovský, který je absolventem 1. Lékařské fakulty UK.

Expozice v Křížové chodbě Karolina, která potrvá do konce října, spojuje podle pořadatelů tematika revolučních událostí z nedávné historie. "Je téměř symbolické, že se tyto dvě výstavy setkávají na půdě univerzity, protože významnými hybnými silami sametové revoluce byli právě studenti a umělci," uvedl mluvčí UK Václav Hájek.

Výstava Hněvkovského zachycuje jeho osobní vnímání historických událostí. "Fotografuji každodenní život, ne naaranžované snímky. Byl jsem ve svém žilvu. Vedoucí úlohu strany jsem neuznával. Bral jsem to i jako jakýsi protest proti komunistické straně," řekl ČTK o své motivaci k pořízení snímků.

Výstavu téměř 130 černobílých snímků autor pojal jako fotografický příběh. "V srpnu 1968 jsem byl na vojně. Probudil mě hluk v ošetřovně. Byly tam vyraženy dveře do ordinace, rozbitá skříň s léky a na schodech brečel plukovní politruk, který tvrdil, že chtěl spáchat sebevraždu. Pomyslel jsem, proč léky, vždyť měl pistoli. Řekl mi, že nás obsazují Rusové," zavzpomínal na okolností pořízení fotografií.

Mimo události v pražských ulicích autor zachytil okupační stávky studentů v roce 1968. "Studenti mě znali. Přestože se báli, že by fotografie mohly být zneužity k identifikaci Státní bezpečností, pustili mě mezi sebe. Důvěřovali mi," uvedl.

Z ledna 1969, kdy se upálil Jan Palach, jsou fotografie ze smutečního průvodu. Expozice obsahuje také pět snímků autorova otce, významného dětského ortopeda. "Fotografoval v srpnu 1968, když mu Rusové rozstříleli kliniku na Karlově náměstí. Jsou to unikátní záběry rozstříleného operačního sálu, dětí, které leží na chodbách, aby byly kryty před střelbou," uvedl. Výstava zachycuje také atmosféru v Praze po výhře nad sovětskými hokejisty v březnu 1969.

Další část výstavy ukazuje události po 17. listopadu 1989. "Fotografoval jsem na Albertově, kde studenti volali: 'Ať žije asistent Hněvkovský'. Myslel jsem, že už se nebudu moci vrátit do práce," uvedl lékař, který působil na lékařské fakultě.

"Dostal jsem se do fotografického transu... Když začaly stávky, lékařskou fakultu jsem dobře znal a studenti zase znali mě. Byl jsem asi jediný fotograf, byť amatér, kterému studenti dovolili fotografovat v roce 1968, tak v roce 1989," dodal. Své snímky Hněvkovský publikoval v Československé fotografii, Mladém světě, nebo Literárních novinách. Většina prací je však vystavena poprvé. Jsou obsaženy také ve stejnojmenné knize, kterou dnes autor představil v Karolinu.

Výstava Divadlo a revoluce, která vznikla u příležitosti 50. výročí oslav založení Divadelního ústavu, dokumentuje první dny a týdny sametové revoluce v divadlech. Výstava zachycuje činnost divadelníků v době stávky a celkovou proměnu divadel na informační centra.